

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació		Màster en Història i Patrimoni Cultural de l'Església				
Assignatura		MSEH004 Història del Papat				
Curs	2022-2023	Itinerari/Especialitat	Història de l'Església	Àrea		Màster
Cicle	Segon	Període lectiu		1 Sem	ECTS	2,5
Professor/a	Dr. Diego Sola Garcia			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

L'assignatura ofereix eines d'anàlisi i interpretació per a la història del Papat en perspectiva cronològica àmplia, des dels orígens i la seva formació, fins als temps contemporanis. El programa reflexiona sobre els processos de canvi, crisi i continuïtat en la institució papal així com també repensa la seva incardinació en la història d'Europa i del món, per tal de dotar l'alumne una mirada de llarg abast que permeti comprendre el significat i la importància històrica del Papat tant en la història eclesiàstica com en la història global.

Requisits i orientacions prèvies

L'assignatura té un enfocament eminentment teòric per aportar els coneixements històrics i les eines d'anàlisi historiogràfica sobre la història del Papat. Aporta les bases teòriques i els instruments d'interpretació necessaris per a la comprensió d'una institució i ministeri fonamental en l'Església catòlica, contextualitzant-la, també, en la seva relació amb la societat i el món.

Objectius

Generals:

- Adquirir els coneixements fonamentals sobre el Papat i comprendre els processos de canvi que han construït la primacia romana, mitjançant una visió diacrònica i general dels fets de pensament, sociopolítics i econòmics principals que han condicionat la seva evolució històrica.
- Introduir-se en els problemes i els límits de l'estudi d'una institució amb una cronologia de dos mil anys d'història.
- Familiaritzar-se amb els instruments documentals i de treball.

Específics:

- Assolir un bagatge metodològic sobre l'aplicació de les tècniques i els mètodes que fonamenten la ciència de la història en relació a la història del Papat.
- Comprendre la complexitat de determinats problemes, sorgits al llarg de la història papal, del caràcter polièdric de les diferents manifestacions eclesials i religioses, així com de la necessitat d'una aproximació rigorosa i crítica que permeti obtenir conclusions equilibrades.
- Contextualitzar les diverses etapes de la història del Papat, tot identificant els elements i processos de canvi, crisi i consolidació, comprnent les circumstàncies històriques en què van desenvolupar-se per evitar valoracions presentistes i valorar-ne la seva importància.

Competències

Competències transversals (genèriques):

- Capacitat per adquirir habilitats bàsiques en l'anàlisi i estudi de la història de l'Església i del Papat en una perspectiva cronologia global.
- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Capacitat de sistematitzar i organitzar l'estudi de la matèria.

Competències específiques:

- Coneixement específic de la història dels papes de Roma i les diferents etapes històriques del papat.
- Domini de les tècniques i eines d'anàlisi i interpretació de les fonts que permeten estudiar el papat.
- Assimilació dels instruments necessaris per a la posada en valor dels esdeveniments històrics vinculats a la història papal.

Continguts

Tema 1. El Papat antic i medieval

- Origen i problemes de la primacia papal
- El primitiu papat medieval
- Primera gran crisi (segles IX-X)
- La reforma gregoriana
- El domini de la política europea
- Els papes d'Avinyó i la segona gran crisi

Tema 2. El Papat a l'època moderna

- La crisi moral i espiritual de l'Església
- El Papat i l'inici de la Reforma
- Els papes i el Concili de Trento
- Els temps barrocs
- La Il·lustració
- Revolució i persecució (1759-1800)

Tema 3. El Papat en el món contemporani

- L'època napoleònica i de la Restauració
- Pius IX i la doble revolució. La doctrina de la infal·libilitat papal
- Lleó XIII i la doctrina social. Diàleg amb la modernitat
- Les dues guerres mundials i la recuperació de la independència papal
- La necessitat d'*aggiornamento*
- El papat durant i després del concili Vaticà II

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Classes teòriques: exposició oral dels continguts per part de professor.

Activitats pràctiques derivades de la feina de l'alumne (individual i en grup): participació activa en les activitats desenvolupades a classe, anàlisi i interpretació dels textos i materials, anàlisi i interpretació de la selecció de documents i fonts històriques.

Ús de Campus Virtual: el professor posarà a disposició dels alumnes materials que fomentin la reflexió crítica i el debat a classe.

Avaluació

Criteris d'avaluació:

Avaluació continuada

Tècniques d'avaluació:

Assistència regular i participació activa en les classes (30%).

Activitats de classe: es valorarà la capacitat crítica, la reflexió personal i la claredat en l'exposició d'idees (20%).

Elaboració d'un treball de curs: aquest exercici s'exposarà l'última classe, entregant-se la versió escrita, d'una temàtica acordada entre l'alumne i el professor (50%).

Bibliografia bàsica

- Stefan Bauer, *The Invention of Papal History: Onofrio Panvinio Between Renaissance and Catholic Reform*, Oxford: Oxford University Press, 2020.
- Eusebi de Cesarea, *Historia eclesiàstica: texto bilingüe*, Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1997.
- Owen Chadwick, *A History of the popes, 1830-1914*, Oxford: Clarendon Press, 1998.
- Eamon Duffy, *Saints and Sinners. A History of the Popes*, New Haven: Yale University Press, 1997.
- Mandell Creighton, *A history of the Papacy during the period of the Reformation*, 5 vols., Londres: Longman, Green and Co., 1882-1894.
- Hubert Jedin, *Manual de la Historia de la Iglesia*, 10 vols., Barcelona. Herder, 1984.
- Walter Kasper, *Diccionario enciclopédico de los papas y del papado*, Barcelona: Herder, 2003.
- Walter Kasper, *Diccionario enciclopédico de historia de la Iglesia*, Barcelona: Herder, 2005.
- Hans Küng, *Siete papas: experiencia personal y balance de la época*, Madrid: Editorial Trotta, 2017.
- Juan María Laboa, *Historia de los Papas: entre el reino de Dios y las pasiones terrenales*, Madrid: La Esfera de los Libros, 2005.
- Bernardino Llorca, Ricardo García Villoslada, Juan María Laboa, *Historia de la Iglesia católica*, 5 vols., Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1999.
- Joseph Lortz, *Historia de la Iglesia en la perspectiva de la historia del pensamiento*, Madrid: Ediciones Cristiandad, 1982.
- Ludwig von Pastor, *The history of the popes from the close of the Middle Ages : drawn from the secret archives of the Vatican and other original sources*, 40 vols., Londres: Kegan Paul, Trench, Trübner & Co., Ltd.-Routledge, 1899-1953.
- Ludwig von Pastor, *Historia de los papas desde fines de la Edad Media*, 39 vols., Barcelona: Gustavo Gili, editor, 1910-1961.
- Miles Pattenden, *Electing the Pope in Early Modern Italy, 1450-1700*, Oxford: Oxford University Press, 2017.
- John Pollard, *The Papacy in the Age of Totalitarianism, 1914-1958*, Oxford: Oxford University Press, 2014.
- Leopold von Ranke, *Historia de los papas en la época moderna*, México: Fondo de Cultura Económica, 1943.
- Kristina Sessa, *The Formation of Papal Authority in Late Antique Italy: Roman Bishops and the Domestic Sphere*, Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Walter Ullmann, *A short history of the Papacy in the Middle Ages*, Londres-Nova York: Routledge, 2993.
- Maria Antonietta Visceglia, *La Roma dei papi. La corte e la politica internazionale (secoli XV-XVII)*, Roma, Viella Libreria Editrice, 2018.
- Brett Edward Whalen, *The Medieval Papacy*, Nova York, Palgrave Macmillan, 2014.